

016 YKS PUNAINEN MALLU, KIITOS! ERITYISTUOKIO

Tähän tuokioon osallistumisen edellytyksenä on, että on yli 18vuotias ja riippuvainen tupakasta)

OPISKELTAVA SANASTO JA RAKENTEET

Tupakkamerkit: L&M (=ällämmä), Marlboro (=mallu), Kent (=kentti), PallMall, North State (=nortti), Chesterfield (=tssessu) Belmont, Camel

Värit: vihreä, punainen, sininen

Koko: pieni

Mikä numero on X? Kiitos!

Oho, nyt tuli väärä (numero). Yks punanen mallu.

Numerot 1–9.

TARVIKKEET

- Valokuvia tupakka
- askeista (näitä niin paljon, että kaikille riittää).
- Kuva tai piirros tupakkakoneesta niin, että näkyvissä ovat numerot 1–84 ja liikenneväriarvot teksteineen. "Tupakkakone" voisi olla kokoa A3.
- Kuva R-kioskista.
- Kuva isosta marketista.
- Kuva kassasta, jossa on tupakkakone (tupakkakassa)
- Kuva kassasta, jossa ei ole tupakkakonetta (ei tupakkaa)
- Hintalappuja, joissa tupakka
- askille sopivat hinnat, esim. 5,50 euroa, 6 euroa, 6,50 euroa, 7 euroa. Hintalappuja niin paljon, että kaikille riittää!

KONEEN TEKSTIT

Tilaa tuote painamalla näppäintä > vihreä valo.

Tuote on tulossa > keltainen valo.

Kysy kassalta tai paina toista näppäintä > punainen valo.

ALKUVALMISTELUT

Tilaan on rakennettu pöydän, tuolin ja A3-kokoisen "tupakkakonejulisteen" avulla supermarketin tupakkakassa.

TUOKION KULKU:

TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Osallistujat ovat isossa ringissä, mahdollisesti pöydän ympärillä. Vetäjä sanoo: "Hei, tervetuloa" ja kertoo nimensä "Minä olen...". Avustaja tervehtii ja kertoo nimensä "Hei, minä olen...". Avustaja viittaa seuraavana ringissä istuvaa opiskelijaa jatkamaan esittelykierrosta.

TAVOITTEET

Vetäjä sanoo: **Tänään opitaan ostamaan tupakkaa.**

SANASTON MALLINNUS 1

Käydään läpi tupakkasanastoa valokuvien avulla: L&M (=ällämmä tai äl et äm), Marlboro (=mallu), Kent (=kentti), PallMall, North State (=nortti), Chesterfield (=tssessu) Belmont, Camel. Opetellaan myös värit: vihreä, punainen, sininen ja koko: pieni. Tämä osio voidaan myös aloittaaniin, että jokainen osallistuja ottaa esiin oman tupakkaaskinsa, ja käydään läpi jokaisen tupakkamerkki ja sen suomalainen lempinimi.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUS

Avustaja nousee seisomaan ja muuttuu puhuvaksi sanakirjaksi eli siirtyy vetäjän taakse seisomaan ja tarjoaa kättään ha nelle. Vetäjä nostaa tupakkakuvia ja elehtii, että miettii kortin kuvaavaa sanaa. Ensin vetäjä elehtii, että hän miettimisen jälkeen muistaisi sanan ja sanoo sanan selkeällä äänellä. Tämän jälkeen vetäjä nostaa pinkasta uuden kortin ja elehtii selkeästi, ettei tiedä, mikä sana on kyseessä. Vetäjä koskettaa puhuvan sanakirjan tarjoamaa kättä ja sanakirja sanoo oikean sanan kuuluvalla ja selkeällä äänellä. Vetäjä toistaa sanakirjan sanoman sanan. Lisäksi puhuva sanakirja sanoo: "Minä autan." Sanakirja kiittää vuorotellen muutaman oppilaan taakse ja tekee kädellään auttavan tai antavan eleen.

DIALOGIN MALLINNUS 1: MEGAMARKET JA TUPAKKAKASSA

Vetäjä näyttää kuvaa isosta supermarketista ja sanoo tupakanosto supermarketissa. Sitten hän näyttää kuvaa kassasta, jonka edessä on tupakkakone ja sanoo: *tupakkakassa*. Sitten hän näyttää kuvaa kassasta, jossa ei ole tupakkakonetta ja sanoo päättään puistaen: *”ei tupakkaa”*. Vetäjä ja avustaja siirtyvät aiemmin rakennetun ”tupakkakassan” luo. Tupakkakone (A3-paperi) on kaupan kassan (esim. pöydän) vieressä, niin että asiakas näkee sen hyvin. Avustaja menee istumaan tuolille pöydän taakse, vetäjä jää seisomaan pöydän toiselle puolen ja ottaa (toisella pöydällä tai lattialla olevista) tupakkakorteista yhden ja kysyy avustajalta (eli kassalta) kortin mukaisesti esim.: *Mikä numero on punainen mallu?* Avustaja vastaa: *Se on kolmekaks*. Vetäjä kiittää ja *”painaa näppäintä”* 32: *Kiitos!* Sitten vetäjä kysyy osallistujilta vuorotellen: *Mikä numero on punainen mallu?”* Avustaja auttaa osallistujia vastaamaan.

Tämän jälkeen on osallistujien vuoro harjoitella kysymään vetäjältä. Jokainen nostaa yhden tupakkakortin ja kysyy: *Mikä numero on sininen älä et äm?* Vetäjä vastaa jonkun numeroparin *Se on viisikolme*. (kaikki numerot sanotaan 1–9 numeroiden avulla, siis esim. 42 = neljäkaksi, 85 = kahdeksanviisi jne.), minkä jälkeen osallistuja osoittaa oikeaa näppäintä A3-paperissa ja sanoo *Kiitos!* Avustaja auttaa löytämään oikean ”näppäimen”.

Lopuksi osallistujat kysyvät ja vastaavat parin kanssa osoittamalla tupakkakortteja ja lattialla olevaa näppäimistöä.

DIALOGIN MALLINNUS 2: OHO, NYT TULI VÄÄRÄ (NUMERO)!

Vetäjä mallintaa dialogin ensin avustajan kanssa. Vetäjä nostaa yhden tupakkakortin ja kysyy avustajalta esim.: *Mikä numero on punainen nortti?* Avustaja vastaa: *kolmekaks*. Vetäjä kiittää ja *”painaa näppäintä”* 32. Sitten vetäjä elehtii selvästi, että kyseessä onkin väärä tuote: *Oho, nyt tuli väärä (numero)!* Avustaja ”ottaa” takaisin väärän tuotteen ja sanoo: *Anteeks, punainen nortti on kolmekolme!* Vetäjä näyttää, että osallistujat ottavat parit osoittamalla kahta kerrallaan ja sanomalla: *”pari”*. Sitten harjoitellaan tilannetta, jossa koneeseen tulee punainen valo tai jossa koodi on väärä.

SANASTON JA DIALOGIN MALLINNUS 3: R-kioski

Vetäjä näyttää kuvaa R-kioskista ja sanoo: *tupakanosto R-kioskillä*. Sitten vetäjä ja avustaja mallintavat hintalappusanaston. Vetäjä näyttää ja toistaa hinnat muutaman kerran, avustaja viittaa koko ryhmää toistamaan. Hinnat mennään läpi niin monta kertaa, että ryhmä oppii sanomaan hinnat itsenäisesti heti, kun vetäjä näyttää hintalapun. Sitten vetäjä ja avustaja mallintavat dialogin. Vetäjä ottaa yhden tupakkakortin ja avustaja ottaa yhden hintalapun. Vetäjä sanoo korttinsa mukaisesti, esim.: *Yksi punainen mallu, kiitos!* Avustaja leikkii ottavansa askin takana olevasta kaapista, näyttää hintalappua ryhmälle ja sanoo: *Kuusi viisikymmentä*. Vetäjä ojentaa rahat: *Ole hyvä!* Avustaja vastaa: *Kiitos*. Vetäjä: *Kiitos hei*. Avustaja: *Hei hei*.

Sitten mennään kierros uudelleen niin, että vetäjä sanoo jokaiselle vuorotellen: *Yks punainen mallu, kiitos*. Oppijat ovat jokainen vuorollaan R-kioskin myyjä. Avustaja kulkee sanakirjana piirin takana ja auttaa sanomaan ”oikean” hinnan. Vetäjä sanoo: *ota pari* ja havainnollistaa parin ohjaamalla käsieleellä kaksi vierekkäin olevaa osallistujaa pariin. Vetäjä ja avustaja kysyvät ja vastaavat uudelleen tupakkakuvasta ja hintalapusta. Sen jälkeen he vaihtavat kortteja keskenään ja vetävät dialogin uudelleen. Sitten jokainen pari nostaa yhden tupakkakortin ja yhden hintalappukortin. Osallistujat sanovat dialogin oman parinsa kanssa, sitten vaihdetaan kortteja, ja dialogi sanotaan uudelleen. Dialogeja voi jatkaa uudelleen uusien kuvien ja uuden parin kanssa niin kauan, että kaikki osaavat.

PIIRIN LOPETUS

Kerrataan, mitä tänään opeteltiin. Jaetaan opiskelijoille monisteet opiskelluista sanoista ja rakenteista.

KEHUT, KIITOKSET, HYVÄSTELYT